

Bacheloroppgave

ADM650 Jus og administrasjon

**Motiver bak endringer i norsk innvandringspolitikk
2015-2016**

Malin Tverli og Sofie Nautnes

Totalt antall sider inkludert forsiden: 37

Molde, 20.05.2016

Obligatorisk egenerklæring/gruppeerklæring

Den enkelte student er selv ansvarlig for å sette seg inn i hva som er lovlige hjelpemidler, retningslinjer for bruk av disse og regler om kildebruk. Erklæringen skal bevisstgjøre studentene på deres ansvar og hvilke konsekvenser fusk kan medføre. Manglende erklæring fritar ikke studentene fra sitt ansvar.

Du/ dere fyller ut erklæringen ved å klikke i ruten til høyre for den enkelte del 1-6:		
1.	Jeg/vi erklærer herved at min/vår besvarelse er mitt/vårt eget arbeid, og at jeg/vi ikke har brukt andre kilder eller har mottatt annen hjelp enn det som er nevnt i besvarelsen.	☒
2.	Jeg/vi erklærer videre at denne besvarelsen: <ul style="list-style-type: none">• ikke har vært brukt til annen eksamen ved annen avdeling/universitet/høgskole innenlands eller utenlands.• ikke refererer til andres arbeid uten at det er oppgitt.• ikke refererer til eget tidligere arbeid uten at det er oppgitt.• har alle referansene oppgitt i litteraturlisten.• ikke er en kopi, duplikat eller avskrift av andres arbeid eller besvarelse.	☒
3.	Jeg/vi er kjent med at brudd på ovennevnte er å <u>betrakte som fusk</u> og kan medføre annullering av eksamen og utestengelse fra universiteter og høgskoler i Norge, jf. Universitets- og høgskoleloven §§4-7 og 4-8 og Forskrift om eksamen §§14 og 15.	☒
4.	Jeg/vi er kjent med at alle innleverte oppgaver kan bli plagiatkontrollert i Ephorus, se Retningslinjer for elektronisk innlevering og publisering av studiepoenggivende studentoppgaver	☒
5.	Jeg/vi er kjent med at høgskolen vil behandle alle saker hvor det forligger mistanke om fusk etter høgskolens retningslinjer for behandling av saker om fusk	☒
6.	Jeg/vi har satt oss inn i regler og retningslinjer i bruk av kilder og referanser på biblioteket sine nettsider	☒

Publiseringsavtale

Studiepoeng: 15

Veileder: Frank Robert Lien

Fullmakt til elektronisk publisering av oppgaven

Forfatter(ne) har opphavsrett til oppgaven. Det betyr blant annet enerett til å gjøre verket tilgjengelig for allmennheten (Åndsverkloven, §2).

Alle oppgaver som fyller kriteriene vil bli registrert og publisert i Brage HiM med forfatter(ne)s godkjenning.

Oppgaver som er unntatt offentlighet eller båndlagt vil ikke bli publisert.

Jeg/vi gir herved Høgskolen i Molde en vederlagsfri rett til å gjøre oppgaven tilgjengelig for elektronisk publisering:

ja nei

Er oppgaven båndlagt (konfidensiell)?

ja nei

(Båndleggingsavtale må fylles ut)

- Hvis ja:

Kan oppgaven publiseres når båndleggingsperioden er over?

ja nei

Er oppgaven unntatt offentlighet?

ja nei

(inneholder taushetsbelagt informasjon. Jfr. Offl. §13/Fvl. §13)

Dato: 20.05.2016

Forord

Å arbeide med denne oppgaven har vært en utfordrende og lærerik opplevelse som vi ikke ville vært foruten. Vi har samarbeidet godt mot et felles mål, og føler selv at vi sitter igjen med en god besvarelse og ikke minst, et godt forhold. På grunn av at vi har jobbet med denne oppgaven i fellesskap og ikke hver for oss, føler vi at vi kan levere en oppgave som er strukturert, har en fin flyt, og er akademisk tilfredsstillende.

Vi vil rette en stor takk til veilederen vår, Frank Robert Lien. Han har vært svært tilgjengelig for oss når vi har trengt gode råd og motivasjon, og brukt av sin tid for at vi skal levere fra oss en best mulig oppgave. Takk for faglig påfyll, konstruktiv kritikk og oppløftende ord. Vi vil også med dette takke alle forelesere som har gjort at de tre årene på Høgskolen i Molde har vært lærerike, utfordrende og motiverende.

Med vennlig hilsen

Malin Tverli og Sofie Nautnes

Innhold

1.0	Innledning og problemstilling	1
1.1	Innledning	1
1.2	Problemstilling	2
2.0	Teori og hypoteser	3
2.1	Avklaring av begreper	3
2.1.1	Asylsøker	3
2.1.2	Flyktning	3
2.1.3	Enslig mindreårig (asylsøker/flyktning)	3
2.2	Innvandringspolitikken historie i Norge	3
2.3	Innvandringspolitisk teori	4
2.3.1	Politiske partier/innenrikspolitiske forhold	5
2.3.2	Økonomiske forhold	6
2.3.3	Innvandringsmengde	7
2.3.4	Nabolandenes påvirkning	7
2.3.5	Hypoteser	7
3.0	Metode	9
3.1	Metode og forskningsdesign	9
3.2	Datagrunnlag	10
3.3	Validitet og reliabilitet	10
4.0	Det empiriske grunnlag for lovendringen	12
4.1	Høringsnotatet	12
4.1.1	Tiltak 6.4 “Fornytt beskyttelsesvurdering ved fylte 18 år for enslige mindreårige asylsøkere”	13
4.2	Politiske partier	14
4.3	Økonomiske forhold	16
4.4	Innvandringsmengde	19
4.5	Nabolandenes påvirkning	20
4.6	Oppsummering	21
5.0	Konklusjon	24
	Referanser	26
	Vedlegg 1	32

1.0 Innledning og problemstilling

1.1 Innledning

Hvert fjerde sekund må et nytt menneske flykte fra krig i verden (Romtveit 2014). I 2015, og spesielt i perioden august-november så vi en enorm økning i asylsøkere som kom til Europa, og til Norge. Til sammenligning kom det i 2014 i underkant av 11 480 asylsøkere til Norge, mens tallet for 2015 har oversteget 30 000 (Justis- og beredskapsdepartementet 2015). Da denne flyktningstrømmen begynte å øke inn mot Europa, var den første reaksjonen til Tyskland, Sverige og Norge å åpne grensene. På grunn av dette ble det også en enorm økning i antall flyktninger som ville prøve lykken i Europa, og etter hvert mistet flere land kontrollen, og valgte å stenge sine grenser. Dette har ført til kaos i og utenfor Europa. Den økte grensekontrollen har ført til at flyktningene har måttet finne nye veier inn til Europa. Håpet om et bedre liv i Europa har krevd mange menneskeliv. I følge International Organization for Migration (2016), heretter IOM, døde 3770 flyktninger i Middelhavet i fjor da de prøvde å ta seg til Europa.

Roten til mye av debatten innenfor den norske innvandringspolitikken i dag er innstramningstiltakene som ble fremlagt i tilleggnummeret av Justis- og beredskapsdepartementet, og det er dette innstramningstiltaket som er grunnlaget for oppgaven vår. Denne innstramningen består av 40 punkter, og har mottatt sterke reaksjoner fra både det norske folk, og politikerne. Noen er positive til innstramningene, mens andre er skeptiske. Sylvi Listhaug, Norges første innvandrings- og integreringsminister fra og med 16. Desember 2015 fikk oppgaven med å formidle disse innstramningene, og dette har skapt mange diskusjoner om norsk politikk og henne som enkeltperson. Med unntak av Miljøpartiet De Grønne og Sosialistisk Venstreparti, er alle partiene på Stortinget enige om innstramningene (Justis- og beredskapsdepartementet 2015). I en artikkel fra Aftenposten kommer det fram at det kun er tre av de 40 innstramningstiltakene som det muligens ikke blir enighet om. Dette er tiltaket om familiegjenforening, tiltaket om enslige mindreårige flyktninger, og botidskravet (Gjerde, 2016).

Vi vil gå nærmere inn på tiltaket som omhandler enslige mindreårige asylsøkere i oppgaven vår. Grunnen til at vi har valgt å fordype oss i nettopp tiltaket som omhandler

enslige mindreårige asylsøkere er fordi det er et tema som har vært roten til mange debatter både i samfunnet og i politikken den siste tiden. Vi ser også en enorm økning i enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge, og vi ønsker å gå dypere inn i motivene som ligger bak nettopp dette vedtaket. Vi vil fokusere på endringene som har skjedd det siste året, og bakgrunnen for dette er den store økningen i innvandring. I mars 2015 søkte 70 mennesker asyl som enslig mindreårig, i mai var tallet 386, mens i november 2015 var tallet 1113 (Barne-, ungdoms, og familiedirektoratet 2015). Vi tror at det kan ligge mange motiver bak dette tiltaket som justis- og beredskapsdepartementet kom med, og tror derfor at det kan bli svært interessant å gå dypere inn i nettopp dette tiltaket.

1.2 Problemstilling

Problemstillingen i denne oppgaven vil handle om innvandringspolitikken på et nasjonalt nivå. Vi vil fokusere på ett av de 40 innstrammings tiltakene, og prøve å besvare følgende spørsmål basert på en rekke hypoteser utarbeidet på bakgrunn av teori. Forskningsspørsmålet vårt er: Hvilke motiver ligger bak endringene i innvandringspolitikken generelt og angående enslige mindreårige asylsøkere? Grunnen til at vi valgte nettopp dette tiltaket er at det er et av de tiltakene det har vært mest diskusjon rundt, og det ser vi på som interessant i forhold til å skrive en oppgave. For å få en god oversikt vil vi presentere innstrammings tiltaket generelt, men også gå nærmere inn på nettopp tiltaket angående enslige mindreårige asylsøkere. Vi kan ikke fullt ut forstå høringsnotatet kun ved å se på tiltaket angående enslige mindreårige asylsøkere, og derfor har vi valgt også å ta et generelt overblikk.

2.0 Teori og hypoteser

I kapittel 2 vil vi fokusere på teori, og til slutt i kapittelet vil vi ende opp med fire hypoteser som vil være grunnlaget for analysedelen av oppgaven. Først vil vi avklare noen relevante begreper, og for å få et lite overblikk har vi også valgt å ha med litt om den innvandringspolitiske historien til Norge.

2.1 Avklaring av begreper

For å forstå bakgrunnen for denne oppgaven og hva vi ønsker å finne ut er det viktig at noen viktige begreper blir forklart slik at det ikke er uklarhet eller mulighet for å misforstå. Vi bruker både definisjonene asylsøker og flyktning i denne oppgaven, og det er både bevisst og ubevisst. Fokuset i oppgaven ligger på politikken og ikke nødvendigvis forskjellen mellom en asylsøker og en flyktning, men vi har likevel valgt å ta med de ulike definisjonene for ordens skyld.

2.1.1 Asylsøker

En asylsøker er en person som har søkt om opphold i Norge, og som enda ikke har fått søknaden sin behandlet. De blir kalt asylsøker til søknaden er ferdig behandlet.

2.1.2 Flyktning

En flyktning er en asylsøker som har fått søknaden ferdig behandlet og innvilget.

2.1.3 Enslig mindreårig (asylsøker/flyktning)

For å kunne kalles enslig mindreårig asylsøker/flyktning må man være under 18 år og ikke ha følge av foreldre eller noen med foreldreansvar.

2.2 Innvandringspolitikken historie i Norge

Så lenge vi kan snakke om Norge som en egen stat har det foregått innvandring til Norge. Det startet etter middelalderen med at vi hentet fagfolk innen handel, håndverk og industri. Dette fikk stor betydning i den tidlige fasen av industrialiseringen av Norge da vi var

avhengig av å få tilført ekspertise fra utlandet. Etter hvert som årene gikk var det innvandring av arbeidskraft som fikk en viktig rolle for den økonomiske utviklingen til Norge. Fra 1800-tallet til ca. 1920 var det stor tilstrømning av arbeidskraft, spesielt fra våre naboland som for eksempel Sverige. Det var på dette tidspunktet en positiv innvandring som foregikk (Gursli-Berg og Myhre 2016).

I nyere tid er det flyktninger og asylsøkere som har dominert innvandringsbildet. Norge hadde opprinnelig et meget liberalt innvandringsregime, men midt på 1970-tallet satte myndighetene i verk flere tiltak for å bremse innvandringen til Norge. Et av de viktigste tiltakene var innvandringsstoppen som ble innført i 1975 (Cappelen, Skjerpen og Tønnesen 2012). I dag utgjør innvandring 16 prosent av Norges befolkning. 13,4 prosent (698.500 personer) av disse er personer som har innvandret til Norge, og 2,9 prosent (149.600 personer) av befolkningen er født i Norge med to innvandrerforeldre (Statistisk Sentralbyrå 2016c).

Personer under 18 år som ikke har følge av foreldre eller andre med foreldreansvar, kan søke asyl som enslige mindreårige asylsøkere. Fra januar til november 2015 søkte 4950 personer asyl som enslig mindreårig i Norge, og hele 92 prosent av søknadene ble innvilget. Antallet enslige mindreårige asylsøkere i 2015 er langt høyere enn på noe tidligere tidspunkt. I 2007 var det kun 403 personer som søkte asyl og oppga å være enslige mindreårige. Så langt i år har det kommet bare 36 enslige mindreårige asylsøkere til Norge (Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet 2016).

2.3 Innvandringspolitisk teori

I oppgaven vår er målet at vi skal kartlegge motivene bak innstrammingsiltakene, og med et spesielt fokus på det punktet som omhandler enslige mindreårige flyktninger/asylsøkere. For å kunne gjøre dette på en måte som gjør at vi sitter igjen med en god casestudie, vil vi benytte oss av innvandringspolitiske teorier.

Meyers (2004) nevner at det er ulike spørsmål som må besvares, og det er:

-Hvor mange innvandrere man skal gi opphold til. De liberale partiene er mer åpne til å ta imot enn de restriktive partiene.

-Hvem som skal få opphold. Her sier han at de liberale partiene er mer åpne til å ta imot innvandrere med annen kultur og bakgrunn, mens de restriktive er mer reserverte.

-Det siste er om permanente innvandrere skal favoriseres fremfor arbeidsinnvandrere (Meyers 2004, 10).

Å skulle analysere hvorfor beslutninger blir fattet innenfor innvandringspolitikken kan være krevende, nettopp fordi det finnes så mange ulike påvirkningsfaktorer. Vi har valgt å se på tre ulike variabler, forklare kort teorier innenfor disse variablene, og til slutt ende opp med tre hypoteser som vi vil prøve å svare på i denne oppgaven. Å skulle ta for seg flere teorier innenfor disse ulike variablene vil bli for omfattende i forhold til oppgavens omfang, og vi kommer derfor til å være selektiv i forhold til teorier innenfor hver variabel. De ulike variablene som vi ønsker å se på for å forklare motivene til endringene i innvandringspolitikken den siste tiden er politiske partier, altså innenrikspolitiske forhold, økonomiske forhold, innvandringsmengde og nabolandenes påvirkning.

2.3.1 Politiske partier/innenrikspolitiske forhold

For å se hvordan vi kan koble motiver for å endre innvandringspolitikken i forhold til enslige mindreårige asylsøkere til innenrikspolitiske forhold, er det viktig å gi et overblikk over den politiske arenaen i Norge. Vi må se på hvilke partier som sitter i regjering, hvilke partier som har størst innflytelse, hvem som har flest tilhengere, og ikke minst hvilke partiprogrammer/meninger de ulike partiene har. I dette tilfellet når det kommer til innvandringspolitikk og enslige mindreårige asylsøkere. Alt dette vil drøftes i forhold til teoriene og hypotesene i kapittel 4 av oppgaven. Meyers (2000) har kalt de teoriene som fokuserer på politiske partier for "society-centered approaches", og disse teoriene går ut på at innvandringspolitikken til en viss grad blir styrt av partiene som har makt.

Den teorien vi vil bruke når vi skal analysere innenrikspolitiske forhold er teorien som kalles partisan theory. Vi har valgt å ta utgangspunkt i Frøy Gudbrandsen (2010) sin analyse. Denne teorien går ut på at hvilke partier som sitter i regjering, har innflytelse på hvordan politikken utarter seg. Hun hevder at når det er konservative partier som har makt, kommer dette fram i politikken i den forstand at færre asylsøknader blir godkjent. Dette er grunnlaget for vår hypotese innenfor dette temaet.

2.3.2 Økonomiske forhold

Det finnes mange teorier som kan si noe om hvorfor økonomiske forhold kan være sterke motiv bak en endring i politikken. Vi har valgt å fokusere på noen få. Innvandringspolitikken påvirkes av blant annet økonomiske forhold av flere grunner. Et lands økonomiske situasjon har mye å si på hvordan innvandringspolitikken til det landet blir utformet. Er det nedgangstider kan det føre til innstramminger i innvandringspolitikken. Dette for å redusere statens utgifter. Du vil dog se den motsatte virkningen når det er økonomiske oppgangstider i landet. Da vil det være mer åpenhet for å kunne ta imot asylsøkere (Meyers 2004). Meyers hevder at innvandringspolitikken hovedsakelig påvirkes gjennom forskjellige interesseorganisasjoner, ”The worse the state of the economy, the more workers will invest resources in fighting immigration” (Meyers 2004, 13).

Norge er et land med en omfattende velferdsstat og med likebehandlingsprinsipper. Vi kan dermed skjønne at Norge kan være et attraktivt land for flykninger. Velferdsstaten er en dyr ordning og innvandring kan fort bli kostbart for staten. De kan bli nødt å omfordele både ressurser og velferdsgoder fra andre borgere. Hagelund og Brochmann (2007) mener at innvandring kan ”påvirke bærekraften i selve systemet, hvis brorparten av de som kommer ikke kan brødfø seg selv” (Hagelund og Brochmann 2007, 267).

En siste økonomisk forklaring på innvandringspolitikken omhandler arbeidsledighet. Om det er nedgangstider i et land vil frykten arbeidsledighet øke kraftig. Dette fører til en generell skepsis bland landes befolkning til innvandring. De frykter nyankomne som kan konkurrere om både lønn og arbeidsplasser. Når arbeidsledigheten går ned og behovet for arbeidskraft øker, er det rimelig å anta at befolkningen er mer positive mot innvandring. (West 2011)

Meyers hevder at innvandringspolitikken hovedsakelig påvirkes gjennom forskjellige interesseorganisasjoner, ”The worse the state of the economy, the more workers will invest resources in fighting immigration” (Meyers 2004, 13). Nedgangstidene vil også påvirke de politiske partiene til å føre en mer innvandringsrestriktiv politikk, hevder han videre.

2.3.3 Innvandringsmengde

Når det kommer til å se på hvordan mengden innvandrere kan påvirke politikken, vil vi ta utgangspunkt i Meyers (2004) og Brekke (2004). Når innvandrere og innfødte må begynne å kjempe om ressurser, som for eksempel arbeidsplasser, vil det være hensiktsmessig å se at også innvandringsskepsisen øker, mener Meyers (Meyers 2004). Brekke ser det fra en litt annen side, og sier at det er statenes ønske om å oppnå kontroll som preger asylpolitikken. Når vi opplever så varierende mengder med innvandrere som kommer inn i landet vårt, kan det være svært vanskelig å opprettholde kontrollen når mengden overstiger det man kan forvente seg (Brekke 2004).

2.3.4 Nabolandenes påvirkning

Å se på nabolandenes betydning på endringer i norsk innvandringspolitikk er svært aktuelt nå på grunn av økningen som har foregått det siste året ikke bare i Norge, men også i resten av Europa, og våre nærmeste naboland som Sverige og Danmark. Teorien som vi her vil fokusere på kan vi kalle "race to the bottom". Barbou des Places og Daffains (2003) skriver om dette, og hvordan stater konkurrerer om å ha den mest strenge asylpolitikken, for å påvirke at asylsøkerne velger andre land enn deres når de skal søke asyl. De kalte konkurransen nedadgående restriksjonsspiral, fordi når et land innfører restriksjoner, følger de andre etter. Brekke (2004) mente også at de politiske avgjørelsene i de skandinaviske landene var påvirket av hverandre.

2.3.5 Hypoteser

På bakgrunn av gjennomgangen av teori på området har vi utarbeidet følgende hypoteser:

Hypotese 1: Innvandringspolitikken har blitt strammet inn når partier på høyresiden har hatt regjeringsmakt.

Her vil vi se på partisammensetning i Storting og Regjering, hvordan de ulike partiene kan kategoriseres ut i fra deres ulike innvandringspolitiske standpunkt, og ikke minst sentrale politikeres og andre instansers uttalelser i media. Vi ønsker å finne ut om politiske partier har reell innvirkning på den innvandringspolitikken som føres.

Hypotese 2: Innstrammingstiltaket generelt og for enslige mindreårige asylsøkere har vært påvirket av økonomiske forhold.

Her vil vi se på Bruttonasjonalprodukt (BNP), arbeidsledighet, politikers begrunnelse i økonomiske forhold og om begrunnelsen for endringen i regelverket for enslige mindreårige asylsøkere er begrunnet i økonomiske forhold.

Hypotese 3. Innvandringsrestriksjoner har kommet som en reaksjon på at innvandringsmengden har økt.

Her vil statistikk for innvandringsmengde bli vurdert og kommentert. Er innstrammingene i politikken begrunnet i at ankomsttallene er høye, og at det er behov for å få kontroll på innvandringsmengden?

Hypotese 4. Norge har endret regelverket generelt og når det gjelder enslige mindreårige asylsøkere fordi nabolandene gjorde det først.

Her vil vi se på om nabolandene har endret politikk når det gjelder enslige mindreårige asylsøkere. Vi vil også se på om norske myndigheter argumenterte for at man må føre en lik politikk som andre land.

Studiens design gjør at vi ikke kan motbevise eller bevise hypotesene. Det vi vil kunne få innsikt i er hvilke av faktorene som har vært sentrale for lovendringene, og hvilke faktorer som tilsynelatende ikke har innvirket på lovendringene.

3.0 Metode

I dette kapitlet vil vi skrive om den metodiske fremgangsmåten som vi har valgt for vår oppgave. Metode er viktig når man gjennomfører en empirisk undersøkelse. Grunnen til at det er viktig er for å unngå en undersøkelseeffekt. Jacobsen (2015) nevner to krav som bør tilfredsstilles, og det er at empirien må være valid og reliabel. Vi vil forklare validitet og reliabilitet i forhold til oppgaven lengre ned i kapitlet.

3.1 Metode og forskningsdesign

Det første som må avgjøres i forhold til metode er om vi skal benytte en induktiv eller deduktiv strategi. I oppgaven vår går vi fra teori til empiri. Vi søker empiri som er styrt av teorier vi på forhånd har funnet. Dette kalles en deduktiv tilnærming. (Jacobsen 2015). Vi kan videre si at vi har en holistisk tilnærming, fordi; ”fenomener må forstås som et komplekst samspill mellom enkeltindivider og den spesielle sammenhengen de inngår i.” (Jacobsen 2015, 24). I forhold til spørsmålet om avstand eller nærhet vil vi prøve å holde avstand slik at vi ikke blir påvirket, selv om det er et tema som engasjerer. Det siste spørsmålet Jacobsen nevner i forhold til ulike tilnærminger på metode er kvalitativ eller kvantitativ tilnærming. En kvantitativ tilnærming kan gi oss informasjon i form av tall, mens en kvalitativ tilnærming har fokus på ord og nyanserikdom. (Jacobsen 2015). Siden vi i denne oppgaven har valgt å se på det ene innstramningstiltaket innenfor innvandringspolitikken på nasjonalt nivå, og hvilke motiver som ligger bak, vil vi benytte oss av den kvalitative tilnærmingen. Vi har en klar problemstilling, er åpen for ny informasjon, og bruker hypoteser for å analysere datagrunnlaget basert på teorier. Siden vi analyserer og tolker tekst har vi et kvalitativt design.

Undersøkelsesopplegget vårt vil være intensivt, vi vil altså gå i dybden av det ene innstramningstiltaket, og forsøke å ikke gå så mye utenfor dette. Vi har flere variabler som vi ønsker å belyse, men få enheter. Det neste som må avgjøres er hvilken innsamlingsmetode vi vil benytte. Her har vi valgt å gå for dokumentundersøkelser, fordi det er det mest fornuftige valget i forhold til oppgaven vår, og i forhold til det vi har fastsatt over i henhold til metode. Denne typen innsamling baserer seg på sekundærdata, og slik kildegransking egner seg når vi ikke har mulighet til å samle inn primærdata, og når vi ønsker å finne ut faktiske ting som har skjedd. Jacobsen (2015).

3.2 Datagrunnlag

Vi skal som avklart over gjøre en dokumentanalyse. Sekundærdata vil bli benyttet, og ut i fra disse kildene vil vi prøve å analysere motivene bak endringene i innvandringspolitikken. Fordelen med en slik type datainnsamling er at vi kan samle inn data fra mange ulike sider, og på den måten gjøre en vid og utfyllende analyse. Et problem med denne innsamlingsmetoden er at det kan være vanskelig å vite hva vi kan stole på og ikke. Dette har vi lagt stor vekt på, og har arbeidet systematisk for å unngå å benytte usikre kilder. Vi må hente inn ulike typer kilder. Både statistikk i forhold til innvandringstall og lignende, lovverk i forhold til endringene, og ikke minst debatten i forhold til endringen. Når vi skal hente inn statisikk og tall, vil vi benytte kilder som Statistisk sentralbyrå (SSB) og Utlendingsdirektoratet (UDI). Når vi skal se på lovverk vil lovdata og høringsnotatet være sentrale kilder. Debatten rundt endringene vil kanskje være den delen hvor flest kilder kommer inn, og også hvor vi må være mest forsiktig i forhold til hvor mye vi kan stole på kildene. Her vil vi benytte statistikk, aviserartikler og internettkilder som vi er trygge på.

3.3 Validitet og reliabilitet

Det er viktig at resultater som blir funnet i arbeidet med en oppgave gjenspeiler virkeligheten. For å kunne presentere gode konklusjoner må vi drøfte validitet, overførbarhet og reliabilitet.

At empirien er valid kan forklares ved at den må være relevant og gyldig. Det er viktig at det vi ønsker å finne ut faktisk blir det vi finner ut, og at det ikke bare gjelder for de utvalgte, men også for flere. Når vi skal teste validitet i en samfunnsvitenskapelig oppgave, vil det alltid være viktig å se på om andre mener det samme, eller har fått de tilnærmet samme resultatene som deg. I vår oppgave kan dette være krevende, men vi har valgt å fokusere på innhenting av kilder. De kildene vi har funnet angående ulike temaer har vi prøvd å sikre ved at vi finner andre kilder som i hovedsak sier det samme. (Jacobsen 2015). Vi har i vår oppgave tatt utgangspunkt i masteroppgaven skrevet av Sara Grimen, og det har vært viktig for oss å kunne forsikre oss om at hennes kilder har høy validitet.

Overførbarhet vil si i hvilken grad funnene fra en undersøkelse kan generaliseres til andre enn dem man faktisk har undersøkt. (Jacobsen 2015). Siden vi i denne oppgaven ikke studerer mange ulike enheter, men kun foretar en dokumentanalyse, vil det være vanskelig å gi noen konklusjoner på generalisering.

Med reliabilitet menes det at empirien må være troverdig og pålitelig, altså må vi kunne stole på resultatene og hvordan man har kommet fram til resultatene. Vi må se på om det kan være trekk ved selve undersøkelsen som har skapt de resultatene vi har kommet frem til. Siden vi i denne oppgaven ikke har brukt metoder som for eksempel intervju der vi har andre personer som skal undersøkes, men heller kun har brukt datainnsamling som kilde har ikke vi på noe måte kunne påvirket informasjonen til at sluttkonklusjonen kunne fått et annet utfall. Vi trenger dermed ikke tenke på at selve undersøkelsen kan ha en effekt på det fenomenet som blir undersøkt. Det som kan påvirke påliteligheten er hvis vi slurver i nedtegning og analyse av data. (Jacobsen 2015). Vi har lagt mye arbeid i å dobbeltsjekke informasjon, sikre det vi skriver og ikke minst være trygge på de kildene vi bruker, nettopp for å unngå at påliteligheten i oppgaven skal bli svekket.

4.0 Det empiriske grunnlagt for lovendringen

4.1 Høringsnotatet

Som nevnt i innledningen kom Justis- og beredskapsdepartementet ut med 40 innstramningstiltak til den norske innvandringspolitikken i desember 2015. Vi har valgt å se på endringene generelt, men også bruke ett av tiltakene i dette høringsnotatet som bakgrunn for vår analyse og drøftelse i denne oppgaven.

Når Regjeringen legger fram slike innstramningstiltak, er det flere ting de må ta hensyn til. De må handle innenfor ulike rammer, som for eksempel grunnloven, menneskerettigheter, EMK, Flyktningskonvensjonen, FNs konvensjoner, barnekonvensjonen og menneskerettighetskonvensjonene. Alt dette er diskutert og tatt i betraktning i dette høringsnotatet. Vi ser at det på mange måter nesten er umulig å snakke om nasjonal politikk uten å ta hensyn til internasjonale rammer. Selv om Norge ikke er medlem i EU, er vi fortsatt ansvarlige for å følge ulike rammer, og ikke minst på grunn av vårt medlemskap i EØS. FN-traktaten er kanskje den viktigste internasjonale påvirkningen vi har på Norsk politikk, da den omfavner mange ulike felt, og fordi vi kan motta sanksjoner om vi ikke følger disse ulike paktene. Utover dette vil vi ikke gå noe dypere inn på de internasjonale påvirkningene på norsk politikk, da dette vil bli en for stor oppgave i forhold til kravet.

I høringsnotatet fra justis- og beredskapsdepartementet (2015) legges det frem flere forslag til endringer i reglene i utlendingsloven og utlendingsforskriften. De har ramset opp flere formål, og disse er; redusere mulighetene for misbruk, større mulighet for avvisning ved norsk grense for personer som kommer fra trygge land, gi sterkere incitament for integrering, motvirke at barn sendes ut på farefull reise på egenhånd, og mer effektiv saksbehandling.

Justis- og beredskapsdepartementet har som sagt sett seg nødt å endre eldre lover for å tilpasse de dagens situasjon. Et eksempel på dette er endringene som har blitt gjort i utlendingsloven. Disse endringene går i hovedsak ut på at Norge skal kunne legge bedre til rette for at asylsøkere hurtigere kan henvises tilbake til trygge tredjeland. Denne lovendringen var med på gjør det mulig for Norge å returnere asylsøkere med opphold i Russland direkte, uten realitetsbehandling (Regjeringen 2015).

Antallet flyktninger i verden i dag har nå oversteget 50 millioner, for første gang siden andre verdenskrig (UNHCR 2014). 50 millioner flyktninger er omkring 10 ganger befolkningen i Norge, og dette setter krisen vi står ovenfor i perspektiv. På grunn av denne økte flyktningstrømmen, har regjeringen vært nødt til å handle. De kom i oktober 2015 ut med et tilleggsnummer til statsbudsjettet for 2016. Bevilgningene ble foreslått økt med omkring 9.5 milliarder kroner. Stortinget har på bakgrunn av behandlingen vedtatt at de som skal motta disse bevilgningene er etatene som blir påvirket av asylstrømmen. Dette er politiet, barnevernet, UDI og fylkesmannsembetet. Andre bevilgningsøkninger skal gå til sikkerhetstiltak i mottak, ankomstsenteret i Østfold, og aktivitetstilbud til barn i mottak. De kommunene som tar i mot asylsøkerne skal også gjøres bedre i stand til å ivareta flyktningene, og til de kommunene som tar i mot enslige mindreårige flyktninger, har det særskilte tilskuddet økt (Justis- og beredskapsdepartementet 2015).

4.1.1 Tiltak 6.4 “Fornytt beskyttelsesvurdering ved fylte 18 år for enslige mindreårige asylsøkere”

Tiltak 6.4 handler spesifikt om enslige mindreårige flyktninger, og er derfor svært interessant i forhold til vår oppgave. At dette er et av de tiltakene som det ikke har oppstått enighet om er bare en bonus, fordi det gir oss mulighet til å stille spørsmål ved hvorfor ikke alle er enige i dette tiltaket. Det kommer fram av høringsnotatet at de ved å endre reglene som omhandler dette, ønsker å gjøre det mindre attraktivt å bruke barn som såkalte ankerbarn for så i senere tid få familien inn i landet. “Vårt utlendingsregelverk bør ikke være utformet på en måte som gir incentiver for å sende barn avgårde på egenhånd” (Justis- og beredskapsdirektoratet 2015, 59).

Det de nå foreslår er en midlertidig oppholdstillatelse til barn under 18 år, som etter fylte 18 år må søke på nytt. Enslige mindreårige asylsøkere skal altså ikke få permanent oppholdstillatelse eller mulighet for å gjenforenes med familiene sine i landet de søker asyl i. De spesifikke lovene de vil endre er §§28 og 38. De foreslår å legge til en ny bokstav i §28, nemlig §28c.

4.2 Politiske partier

Hypotese 1: Innvandringspolitikken har blitt strammet inn når partier på høyresiden har hatt regjeringsmakt.

Teorien vi vil bruke til å analysere dette, partisan theory, sier at hvilke partier som sitter i regjering har innflytelse på innvandringspolitikken. Videre hevder også denne teorien at dersom partiene ikke leverer, mister de velgere. Gudbrandsen (2010, 250) sier dog at Norges velgere generelt ikke rangerer innvandring som et viktig tema. Uten å ha noen fasit kan man nok si at dette har endret seg i dagens valgsamfunn, med tanke på den spente flyktningkrisen vi står ovenfor.

Erna Solberg har vært statsminister i Norge siden oktober 2013, og hun representerer partiet Høyre. I dag har vi det vi kaller en "blåblå" regjering, som består av Høyre og Fremskrittspartiet (heretter FRP). Det politiske systemet i Norge er derfor et flerpartisystem, fordi flere enn to partier konkurrerer om makten. Dette ender ofte opp med koalisjonsregjeringer, men ikke alltid. Dagens regjering er dog en koalisjonsregjering, og en mindretallsregjering, fordi de har mindretall i Stortinget. Norge er et eksempel på hvordan et flerpartisystem kan ende med både mindretalls og flertallsregjeringer. Avstanden mellom de ulike partiene er også en viktig karakteristikk, og dette blir kalt grad av polarisering. I Norge er polariseringen ganske beskjeden, det vil altså si at de ulike partiene ikke står så alt for langt unna hverandre når det kommer til politiske agendaer. Vi kan kalle det en moderat pluralisme, siden det er mulighet for de ulike partiene å samarbeide med hverandre og utvikle koalisjoner (Østerud 2014, 194).

Hvis vi ser på hvordan de to ulike partiene i regjering forholder seg til innvandring, er det klare forskjeller. FRP skjuler ikke at de vil begrense inntaket av flyktninger, og at det skal være strenge krav for å få innvilget en asylsøknad. De legger fram at dette handler om integrering, og at ved å føre en strengere innvandringspolitikk vil integreringen for de som får opphold være lettere. (FRP 2015). Ikke alle er enige i at en strengere innvandringspolitikk fører til lettere integrering. Golding (2016) skriver at innstrammingene kan føre til store utfordringer for integrering. Han argumenterer for at uforutsigbarhet bremser viljen og motivasjonen til innvandrerne, at flere vil havne på utsiden av samfunnet, og at det kan bli et unødvendig trykk på norske velferdsordninger.

Høyre har ett litt mer liberalt syn, men de er også opptatt av en streng innvandringspolitikk som skal sørge for at de som trenger hjelp får det. De som ikke har behov skal sendes ut. De åpner for å motta flere kvoteflyktninger dersom det er nødvendig (Høyre).

FRP i regjering har fremmet en asylpolitikk som er historisk streng (Holm 2016). De vil med dette prøve å sikre velferden til folk flest. Det de mener med folk flest kan diskuteres, men det handler nok først og fremst om velferden til det norske folk. I artikkelen til Holm (2016) listes det opp flere punkter som vi kjenner igjen fra høringsnotatet angående de 40 innstrammingsiltakene. Blant annet det med underholdskrav, skjerpet ID-kontroll, og det vi er opptatt av i vår oppgave, enslige mindreårige asylsøkere. Det kommer fram at dette tiltaket er for barnets beste, for å unngå at de blir sendt på reise alene, og blir brukt som såkalte ankerbarn. Dette mener de kan være motiver, basert på intervjuer (Justis- og beredskapsdepartementet 2015). Forskere går derimot ut mot Listhaug på dette punktet og mener at hun bruker forskning på en feilaktig måte. Hun bruker blant annet betegnelser som ”svært ofte”, ”barn tvinges i stor grad” og bestemmer ”i liten grad” selv, når forskningen viste at kun én av 30 reiste mot sin vilje (Kristiansen og Tjernshaugen 2016). Som vi har nevnt tidligere i oppgaven var tiltaket som omhandler enslige mindreårige ett av de tiltakene hvor regjeringen slet med å få flertall på stortinget. Blant andre Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er skeptiske, og dette er også typiske partier med en mer liberal innvandringspolitikk. I et intervju med Venstre-leder Trine Skei Grande på vg.no (Røset og Wedén 2016), sier hun at de er med på innstramminger, men ikke om de går utenfor internasjonale konvensjoner, barnekonvensjonen og lignende. I en studie foretatt av Psykologisk Institutt ved Universitetet i Oslo (Jensen, Omland og Sveaass 2016) kommer det fram at enslige mindreårige asylsøkere ofte har psykiske plager, og over flere år. Mange av disse bekymrer seg for familiene sine i hjemlandet. Er løsningen da å gjøre det vanskeligere for de enslige mindreårige asylsøkerne å få opphold? Her nevnes det også at Listhaug har brukt ”konklusjoner som ikke har dekning i vår forskning.” (Jensen, Omland og Sveaass 2016).

Gudbrandsen (2010) fant i sin analyse at de norske partiene tar ulike posisjoner når det kommer til innvandringspolitikk, og at posisjonene gjenspeiler hvor mange asylsøkere som får godkjent søknad. Det skjer ikke i stor grad, men det skjer. (Gudbrandsen 2010, 265). I 2015 ble 53% av alle søknader innvilget (UDI 2015a). Fra januar til mars 2016 er bare 36% av alle søknader innvilget (UDI 2016). Samtidig ser vi at for enslige mindreårige

asylsøkere var det hele 92% av alle søkere som fikk innvilget søknaden i 2015 (UDI 2015 b), og det var 5297 søknader (UDI 2015c). Til sammenligning kom det i 2012 under Stoltenberg 2-regjeringen 655 søknader om asyl fra enslige mindreårige (UDI 2012a), og utfordringene som de ulike regjeringene stod og står ovenfor kan derfor ikke sammenlignes. Men, det vi kan se her er at 5,5 % av enslige mindreårige fikk avslag i 2012 under Stoltenberg 2-regjeringen, noe som er en høyere prosent enn i 2015 og hittil i år. Ser vi på statistikken for asylsøknader generelt for 2012 fikk 32,59% av asylsøknadene avslag (UDI 2012b). Det var altså færre som fikk godkjente søknader i den sittende regjeringen til Solberg 2015, enn i Stoltenberg-2 regjeringen i 2012. Dette styrker hypotesen vår.

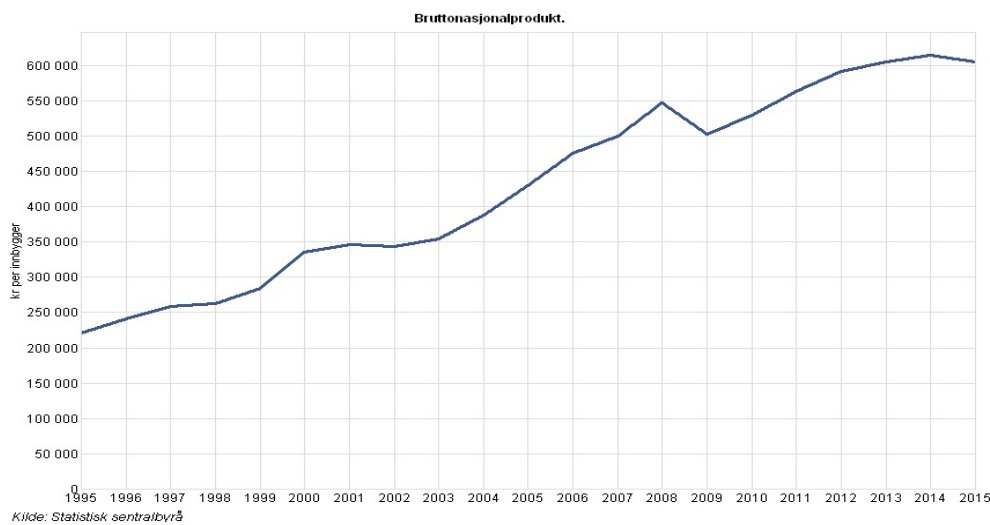
I følge meningsmålinger gjort av Ipsos MMI for dagbladet (Solås 2016), har FRP hatt den beste målingen siden 2013, mens Arbeiderpartiet (AP) har hatt den dårligste målingen siden 2013. En undersøkelse gjort av TNS Gallup for TV2 viser at hele 35,4% mener at Frp har den beste innvandringspolitikken, men om det var valg i morgen ville bare 15,6% prosent stemt på de (Solaas Moen og Krüger 2015). Det er interessant å se at det partiet som fører den strengeste asylpolitikken i Norge nå også er den asylpolitikken en betydelig andel av befolkningen vil ha.

4.3 Økonomiske forhold

Hypotese 2: Innstrammingstiltaket generelt og for enslige mindreårige asylsøkere har vært påvirket av økonomiske forhold.

Norge opplevde stabil økonomisk vekst på slutten av 1990-tallet. Fra 1995 har Norge stort sett hatt økning i økonomien hver år med få unntak. Fra 1999 til 2000 hadde Norge en solid økning før det flatet ut et par år. Fra 2003 var det en stabil økning i BNP før vi fikk en kraftig nedgang i 2009 (figur 1). Dette på grunn av finanskrisen som rammet store deler av verden. Veksten i BNP for fastlands-Norge var på 1 prosent i 2015, den laveste veksten siden finanskrisen i 2009, og mange spår fortsatt lav vekst for Norge i årene som kommer.

Figur 1: BNP pr. innbygger (Statistisk Sentralbyrå 2016)

Det er ikke til å skyve under en stol at det koster en del penger for UDI å skulle ta imot og huse alle de flyktningene som har kommet over grensen til Norge. Det finnes uendelig mye data på dette og i 2015 kom UDI selv med en beregning på hva det koster å huse en asylsøker. I 2015 ankom det 5297 mindreårige asylsøkere til Norge. For å huse en enslig mindreårig asylsøker koster det kr 461.684 per år, i motsetning til kr 151.714 som det koster for en voksen asylsøker per år (UDI 2015). Utenom dette kommer eventuelle kostnader i forbindelse med helse. Som du ser er beløpene i gjennomsnitt mye høyere enn for voksne asylsøkere. Grunnen til at dette er at det stilles en rekke andre krav til mottak for enslige mindreårige asylsøkere enn for voksne. Det er blant annet flere ansatte, døgnbemanning og flere aktiviteter enn på et mottak med kun eldre.

I høringsnotatet fra Justis- og beredskapsdepartementet (2015) hvor de foreslår 40 innstrammingspunkter, kommer det fram både direkte og indirekte at dette er tiltak som etableres på grunn av økonomiske forhold. Hvis man trekker fram tiltaket angående enslige mindreårige asylsøkere skriver de at formålet er å hindre at enslige mindreårige tar den farefulle reisen til Norge alene, men samtidig vet vi at det er mye dyrere å huse en enslig mindreårig asylsøker enn en voksen en. Det kommer fram av høringsnotatet fra Justis- og beredskapsdepartementet (2015, 102) at ”Departementet gjør oppmerksom på at det allerede må vurderes tiltak for å redusere kostnadene i forbindelse med rettsråd til enslige mindreårige asylsøkere.” Her ser vi altså et konkret økonomisk motiv bak endringene. Et annet konkret eksempel fra høringsnotatet er når de skriver at ”Færre asylsøkere vil blant annet bety reduserte utgifter til saksbehandling, mottak, velferdsordninger mv., samt bortfall av potensielle framtidige skatteinntekter.” (Justis- og

beredskapsdepartementet 2015, 137). Vi kan trekke frem tiltaket som omhandler familiegjenforening, som kan være en økonomisk byrde for Norge i fremtiden hvis asylsøkere som ikke kan ta vare på familien sin likevel får godkjent familiegjenforening. Så, vi kan altså se både indirekte og direkte motiv som er koblet til økonomiske forhold her.

Som nevnt i punkt 2.3.2 mente Meyers (2004) at økonomiske nedgangstider er med på å gjøre innvandringspolitikken strengere. Vi har ikke hatt økonomisk nedgang i 2015, men BNP for fastlands-Norge økte i 2015 med bare 1,0 prosent, som er den svakeste veksten siden finanskrisen i 2009. Den svake konjunkturutviklingen ventes å vare ut 2016 (Statistisk Sentralbyrå 2016b). I tillegg til liten vekst i økonomien har vi også hatt økt arbeidsledighet (Statistisk Sentralbyrå 2016a). Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at økningen fra November 2014 til November 2015 var på hele 11,5 % (Statistisk Sentralbyrå 2016a). Samtidig som vi har hatt denne økningen i arbeidsledighet har regjeringen, med innvandrings- og integreringsminister Sylvi Listhaug i spissen kommet med strenge innstramningstiltak for å bremse tilstrømmingen til Norge.

SSB mener at strømmen av nye asylsøkere vil gå noe ned, men kostnadene vil øke kraftig i årene som kommer. I sin økonomiske analyse spår de at flyktningsstrømmen vil koste 37,7 milliarder kroner i kostnader de neste tre årene (Statistisk Sentralbyrå 2015). Det er vanskelig å si hvordan de ekstra kostnadene vil bli finansiert. SSB antar at kostnadene knyttet til den økte tilstrømmingen finansieres ved å øke avgifter på energivarer som bensin og strøm, reduserte offentlige investeringer, mens mesteparten vil bli finansieres ved hjelp av økt olje-pengebruk. Tabellen nedenfor viser hvor SSB tror at milliardene skal hentes fra.

Tabell 1. Endringer som følge av ekstra tilstrømming av asylsøkere	2015	2016	2017	2018
Asylsøkere og befolkning (personer)				
Ekstra tilgang på asylsøkere	22000	22000	11000	11000
Ekstra beholdning av asylsøkere, årsgjennomsnitt	5500	35400	19200	13200
Ekstra tilgang til befolkningen gjennom året			23200	7700
Ekstra befolkning, årsgjennomsnitt			18400	28600
Kostnader (millioner 2016-kroner og prosentpoeng)				
Sum merkostnader	2000	9500	12000	14200
Merkostnader, offentlig konsum	2000	9500	8600	8900
Merkostnader, stønader			3400	5300
Bidrag til veksten i offentlig konsum	0,3	1,0	-0,1	0,0
Bidrag til veksten i realstønader til husholdningene			0,7	0,4
Finansiering (millioner 2016-kroner)				
Redusert offentlig konsum		475	600	710
Reduserte offentlige investeringer		475	600	710
Økte avgifter på energivarer		2375	3000	3550
Økt oljepengebruk etc.		6175	7800	9230

Vi ser dermed at Meyers (2004) sin teori stemmer godt overens med det som skjer i Norge i dag. Vi ser også at det er dyrt å huse asylsøkere og at det vil koste Norge mye penger i årene som kommer. Hagelund og Brochmann (2007) mente at innvandring ville ha en sterk innvirkning på den allerede dyre ordningen vi har i Norge med tanke på velferdsstaten. At velferdsstaten vil svekkes er litt tidlig å si enda, og vil fra vår side bare bli spekulasjoner, men det er ikke utenkelig at det kan ha en negativ virkning på velferdsordningen om strømmen av innvandring fortsetter i samme tempo. Det er heller ikke utenkelig at arbeidsledige i Norge etter hvert som innvandrerne begynner å etablere seg vil bli mer skeptisk, som West (2011) mente i sin teori. Tall fra SSB viser at hele 63,4 prosent av innvandrerne i alderen 15-74 år var sysselsatt i 2014. Samtidig viser også tallene at det er flere som tar høyere utdanning (Statistisk Sentralbyrå 2016c).

4.4 Innvandringensmengde

Hypotese 3: Innvandringsrestriksjoner har kommet som en reaksjon på at innvandringensmengden har økt.

Vi står overfor den største folkevandringen på vårt kontinent siden Balkan-krigene på 1990-tallet. Hundretusener av mennesker har flyktet og ankommet Europa den siste tiden. Dette har ført til at EU og grenseløse Europa har blitt satt på en hard prøve. Det kommer fram av høringsnotatet fra Justis- og beredskapsdepartementet (2015) at det kom over 30 000 asylsøkere i 2015, og i underkant av 11 480 i 2014. Det skjedde altså en enorm økning

på kort tid, og det er ikke tvil om at dette har skapt en reaksjon i den norske innvandringspolitikken. Tall fra SSB viser at innvandringsmengden har økt kontinuerlig de siste ti årene, fra i alt 386 699 for ti år siden, til 849 206 per 1.januar 2016 (Statistisk Sentralbyrå 2016). Denne flyktningkrisen er på mange måter utenfor norsk kontroll, men likevel prøver vi så godt vi kan å kontrollere denne krisen innad. Vi følger tett med på våre naboland og hvordan de forholder seg til alle asylsøkerne, vi gjør endringer deretter, og ikke minst, vi innfører kontrolltiltak, som Brekke (2004) nevnte som en avgjørende faktor for å kontrollere mengde. Meyers (2004) nevner det med å kjempe om ressurser, og dette er ikke noe vi kan gi noen klare svar på enda, da det er tidlig i denne flyktningkrisen, og vi ikke vet hva utfallet vil bli. Men, vi kan helt klart legge til grunn at når vi tar imot så mange flere asylsøkere, vil det påvirke oss i tiden som kommer. Bare ta bevilgningene som et eksempel. Vi øker bevilgningene til ulike arenaer som har med innvandring å gjøre, men da kan vi også tenke oss at andre arenaer som ikke omhandler innvandring kanskje får mindre bevilgninger.

I høringsnotatet fra Justis- og beredskapsdepartementet skriver de følgende; ”Situasjonen høsten 2015 har vist at det er behov for nye tiltak for at asylsystemet skal fungere godt. Et flertall av stortingspartiene har også kommet til enighet om en rekke tiltak som strammer inn innvandringspolitikken og som vil bidra til at Norge mottar færre asylsøkere” (Justis- og beredskapsdepartementet 2015, 13). En annen begrunnelse de bruker er at ”ordningen med representanter for enslige mindreårige asylsøkere er under et sterkt press som følge av svært høye ankomsttall.” (Justis- og beredskapsdepartementet 2015, 102). Videre argumenterer de også med at innstramningen i forhold til enslige mindreårige asylsøkere kan antas å føre til redusert migrasjon til Norge (Justis- og beredskapsdepartementet 2015, 138).

4.5 Nabolandenes påvirkning

Hypotese 4: Norge har endret regelverket generelt og når det gjelder enslige mindreårige asylsøkere fordi nabolandene gjorde det først.

I en artikkel på nrk.no skriver Sandvik (2015) ”Lille speil på veggen der, hvem er strengest i regionen her?” Både Danmark, Sverige og Norge har innført en strammere asylpolitikk. Danmark hadde en streng innvandringspolitikk fra før, mens Sverige var mer liberal.

Norge lå en plass midt i mellom disse to. Samme dag som Sverige strammet inn, krevde også Danmark innstramminger. Norge er tett på og følger med, og har som utgangspunkt at vi skal være strengest i Europa (Sandvik 2015). Det er helt tydelig at hva nabolandene gjør har en påvirkning på hvordan Norge tenker, og dette er i egen interesse. Men, for at å innføre strengere regler skal føre til færre søkere til eget land, avhenger det av at nabolandene ikke gjør det samme, mener Jørgen Carling (Sandvik 2015).

Et annet eksempel som styrker hypotesen vår er at når Sverige 11. November innførte grensekontroll, gjorde Norge det samme den samme kvelden (Sandvik 2015). Ikke alle synes at denne grensekontrollen er like berettiget i Norge som i Sverige. Det er tydelig at Bardou des Places og Deffains (2003) har et poeng når de sier at det foregår en nedgående restriksjonsspiral der målet er at nabolandene skal virke mer attraktive, slik at innvandringen blir redusert i eget land. Matre m.fl. (2016) skriver at Norge hevder å ha den strengeste asylpolitikken, men det hevder også Danmark, og Sverige følger på ved å si at de skal ha en asylpolitikk som tilsvarer EUs minimumskrav. Joakim Ruist ved Handelshøyskolen ved Göteborgs universitet sier at ”Hvis hvert land skal løse dette isolert, med egne innstramminger, vil det ikke gå.” (Sandvik 2015).

I forhold til enslige mindreårige asylsøkere har danskene i mange år hatt en streng politikk, hvor de kun har fått midlertidig opphold (Dagsavisen 2016). De har altså skilt seg ut fra både Norge og Sverige som frem til ganske nylig har hatt en mer liberal politikk i forhold til enslige mindreårige. Martin Lemberg-Pedersen ved Universitetet i København mener at Norge følger etter Danmark nå på grunn av økningen av enslige mindreårige asylsøkere i Europa (Dagsavisen 2016). Sveriges innstramminger påvirker også enslige mindreårige asylsøkere da de innfører midlertidig opphold, begrenset familiegjenforening og alderskontroll (Sandvik 2015).

4.6 Oppsummering

Under oppsummeringen vil vi ta for oss hver enkelt hypotese, og se om vi kan si at hypotesen vi la frem stemmer.

Hypotese 1:

Dette kan man tale både for og imot. På den ene siden stemmer denne hypotesen, da vi ser tydelig at den sittende regjeringen har klare mål for en strengere innvandringspolitikk, og i

forhold til enslige mindreårige asylsøkere ser vi dette tydelig i innstrammings tiltak nr. 6.4. Et annet argument for dette, er hvordan flere partier stiller seg negative og skeptiske til akkurat dette tiltaket, men positiv til flere andre. Et annet argument for at denne hypotesen stemmer er at vi kan se fra statistikken at det var flere som fikk godkjente søknader av de som søkte i 2012 når Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet satt i regjering, enn i 2015 når Høyre og FRP satt i regjering. På den andre siden kan vi tale for at det ikke er på grunn av partiene i regjering at dette tiltaket er foreslått, men rett og slett på grunn av at man har vært nødt til å ta grep i en situasjon som er vanskelig å håndtere. Basert på analysen og drøftelsen vil vi likevel si at det finnes flere sannheter ved partisan theory, og at Frøy Gudbrandsen (2010) var inne på noe fornuftig i sin analyse.

Hypotese 2:

Denne hypotesen er på mange måter vanskelig å bevise, men også vanskelig å motbevise. Vi har hatt lite økonomisk vekst i 2015, og asylpolitikken har blitt strengere, men det er også viktig å se det i lys av den store mengden asylsøkere som kom til landet i 2015. Hadde innstrammings tiltakene kommet uansett om vi hadde hatt en økonomisk nedgangstid eller ikke? Mest sannsynlig er svaret på dette ja, fordi vi står ovenfor store utfordringer i forhold til flyktningkrisen i Europa. I 2009 hadde vi også en økonomisk nedgangstid på grunn av finanskrisen, men vi så ikke de samme endringene i asylpolitikken. Dette taler altså imot vår hypotese. Men, det som på den andre siden igjen taler for, er at innstrammings tiltaket for enslige mindreårige asylsøkere kanskje kan være en del av et større mål for å spare Norge for utgifter. Et eksempel er at når enslige mindreårige asylsøkere kommer til Norge, søker de gjerne familiegjengenforening, noe som igjen vil være en større utgift for Norge. På lang sikt kan dette kanskje påvirke velferdsstaten, men det er for tidlig å si noe sikkert. Et annet argument for, er det som vi nevnte angående utgiftene per mindreårige asylsøker. Det koster mye mer å ta vare på en enslig mindreårig asylsøker i løpet av et år, enn en asylsøker over 18 år. Regjeringen prøver å legitimere det ved å si at de vil ha slutt på at barn blir brukt som ”ankerbarn”. Det er også viktig å spørre seg hvorfor innstrammings tiltaket kom når det gjorde, midt oppe i den pågående flyktningkrisen. Vi kan tenke oss at det var et politisk triks for å få folk til å være mest mulig positive til de radikale innstrammings tiltakene. Å finne et konkret svar på dette vil være umulig, men på mange måter kan man se det i den retningen.

Hypotese 3:

Denne hypotesen finner vi svært treffende i forhold til hvordan situasjonen er i dag. Det har kommet store mengder asylsøkere, og politikerne innfører restriksjoner for å kunne kontrollere og begrense inntaket av asylsøkere. Dette kommer tydelig fram av høringsnotatet, da de skriver under bakgrunn for innstrammingene at det kom over 30 000 asylsøkere i 2015, og at de vil ”sette forvaltningen i bedre stand til å håndtere økningen” (Justis- og beredskapsdepartementet 2015, 11). Vi ser at påstanden som Brekke (2004) kom med stemmer godt overens med de funnene vi har gjort. Han mente at det var statenes ønske om kontroll som preget asylpolitikken, og det er vi enige i når vi ser på det i forhold til innvandringens mengden.

Hypotese 4:

Oppsummert kan vi helt klart se at det er tendenser til at når ett land innfører strengere innvandringspolitikk, følger nabolandene etter. I tilfellet med Norge ser vi dette tydelig i forholdet til Sverige og Danmark, og dette skaper et slags kappløp hvor det er om å gjøre å være minst attraktive. Om dette er en god løsning er vanskelig å si, og selv om det kan føre til at færre asylsøkere velger Norge som land å flykte til, kan det også ha negative virkninger, som for eksempel at de som kommer blir mer ”rotløse” og internt fordrevne (Sandvik 2015). Når det kommer til enslige mindreårige asylsøkere har Danmark hatt en streng politikk lenge, og nå har Norge og Sverige kommet etter som følge av den økte innvandringen. Hypotesen vår stemmer til en viss grad, ser vi altså.

5.0 Konklusjon

Forskningsspørsmålet vi ønsket å svare på i denne oppgaven var som følger: Hvilke motiver ligger bak endringene i innvandringspolitikken generelt og angående enslige mindreårige asylsøkere? Vi har tatt utgangspunkt i høringsnotatet fra Justis- og beredskapsdepartementet (2015) og debatter og uttalelser som omhandler nettopp dette. Vi tok for oss innenrikspolitiske forhold, økonomiske forhold, innvandringsmengde og nabolandenes påvirkning som mulige motiver bak disse endringene, og har kommet fram til at alle disse forholdene på ulike måter kan sies å være motiver bak endringene.

Når det kommer til politiske partier kan vi se en klar sammenheng med hvilke partier som sitter i regjering og det faktum at asylpolitikken har blitt strammet inn. Innenfor økonomi ser vi også tydelige motiver, men her fant vi også det vi kan kalle mer indirekte motiver. Vi fant fakta angående hvilke utgifter innvandringen kunne komme til å skape, og på bakgrunn av dette kunne vi legge til grunn flere motiver bak økonomiske forhold. Innvandringsmengden er et klart motiv bak endringene, og bak høringsnotatet generelt. Dette kommer tydelig fram både fra høringsnotatet og uttalelser og debatter i media. Når det kommer til nabolandenes påvirkning er det helt tydelig at de skandinaviske landene prøver å skape en mest mulig restriktiv asylpolitikk for å gjøre seg mindre attraktive. Vi kan forklare det som en type ”race to the bottom”, hvor det er om å gjøre å ha den strengeste politikken. At nabolandene gjør endringer er derfor et klart motiv. De to tydeligste motivene bak disse endringene vil vi si er nabolandenes påvirkning og innvandringsmengden. Mengden innvandrere er selve kjernen i hele høringsnotatet, og det er tydelig at Norge blir påvirket av nabolandene, og at dette påvirker politikken i stor grad. Vi ser at Norge har jobbet for å opprette og opprettholde et innvandringspolitisk restriktivt rykte. Vi kan tenke oss at i forhold til enslige mindreårige asylsøkere bruker regjeringen i en viss grad teorien om at barna brukes som ”ankerbarn” som et skalkeskjul for å begrunne endringene. I høringsnotatet på side 137 under ”økonomiske og administrative konsekvenser” skriver de at forslagene samlet kan medføre en reduksjon av ankomster, og det er tydelig at det er et overordnet mål med innstrammingene, også i forhold til reduserte utgifter.

Kvaliteten på resultatene vi har kommet fram til må også vurderes, og vi har brukt mye tid på at vi skal ha så gyldige og pålitelige kilder som overhodet mulig. Høringsnotatet er en

kilde som selvfølgelig er veldig pålitelig, men vi har måttet vært mer påpasselig når vi har brukt kilder fra media, som diskusjoner og uttalelser. Det kan tenkes at det er momenter vi ikke har fått med i oppgaven som kan være relevante, eller at det har skjedd ting fra vi begynte å skrive til nå som vi ikke har fått med oss, men vi har vært opptatt av å holde oss oppdatert innenfor politikken, og tror at vi har klart å få med momenter som er og har vært viktige for vår oppgave. Styrken ved metoden vi har brukt er at vi har hatt stor tilgang til materiale i form av ulike politiske endringer og debatter. Vi har også unngått å skape noen undersøkelseeffekt siden vi ikke har intervjuet enkeltindivider, men fokusert kun på dokumentanalyse. Svakheterne ved metoden vår er at det er et tema som omhandler svært mye, og det kan tenkes at det er viktige momenter som vi ikke har fått med. Det er også et tema som er i konstant endring, og det har derfor vært utfordrende å holde seg oppdatert og bruke relevant informasjon til enhver tid. Helt til slutt vil vi konkludere med at vi tydelig fant svar på forskningsspørsmålet som vi stilte innledningsvis i oppgaven, og at vi har klart å kartlegge tydelige motiver bak endringene i innvandringspolitikken.

Referanser

Aftenposten. 2016. "Laveste BNP vekst siden finanskrisen i 2009." (Lest 11.04.16).
<http://www.aftenposten.no/okonomi/Laveste-BNP-vekst-siden-finanskrisen-i-2009-8359037.html>

Barbou des Places, Ségolène og Bruno Deffains. 2003. *Cooperation in the Shadow of Regulatory Competition: The Case of Asylum Legislation in Europe*. Internal Review of Law and Economics 23(4):345-364. (Lest 11.05.2016)
<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S014481880300053X>

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. 2015. "Enslige mindreårige flyktninger (EMA)." (Lest 14.03.2016).
http://www.bufdir.no/Statistikk_og_analyse/Oppvekst/Barn_som_soker_asyl/Enslige_min_dreareige_asylsokere_EMA/

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. 2016. "Dagens situasjon" (Lest 28.04.16).
http://www.bufdir.no/Barnevern/enslige_mindreareige_asylsokere_og_flyktninger/Fakta_og_status/Dagens_situasjon/

Brekke, Jan-Paul. 2004. *The struggle for control. The impact of national policies on the arrival of asylum seekers to Scandinavia 1990-2004*. Oslo: Institutt for samfunnsforskning (13).

Cappelen, Ådne, Terje Skjerpen og Marianne Tønnessen. 2012. "Politikkens betydning for innvandringen til Norge." *Søkelys på arbeidslivet* 29(4):277-290. (Lest 18.04.16).
https://www.idunn.no/spa/2012/04/politikkens_betydning_for_innvandringen_til_norge

Dagsavisen. 2016. "Skandinavia strammer inn asylpolitikken". (Lest 12.05.2016).
<http://www.dagsavisen.no/innenriks/skandinavia-strammer-inn-asylpolitikken-1.713486>

FN. 2016. "Hva er en flyktning?" (Lest 14.03.2016).
<http://www.fn.no/Tema/Flyktninger/Hva-er-en-flyktning>

Frp.no. 2015. "FrP fra A til Å." (Lest 14.04.2016). <https://www.frp.no/frp-fra-a-til-aa>

Gjerde, Robert. 2016. "Kun 3 av regjeringens 40 innstrammingsforslag har fått nei pr. i dag." Aftenposten, 09.februar 2016. (Lest 07.03.16).

<http://www.aftenposten.no/nyheter/iriks/politikk/Kun-3-av-Regjeringens-40-innstrammingsforslag-har-fatt-nei-pr-i-dag-8348961.html>

Golding, Alexander. 2016. "Flyktninghåndteringens paradoks. For Norges del vil det være en fordel om personer raskest mulig gis forutsigbarhet med tanke på hvor de skal leve resten av livet." Dagbladet, 3.februar 2016. (Lest 18.04.16).

<http://www.dagbladet.no/2016/02/03/kultur/debatt/meninger/kronikk/caritas/42992129/>

Gudbrandsen, Frøy. 2010. "Partisan Influence on Immigration: The Case of Norway." *Scandinavian Political Studies* 33(3): 248-270.

Gursli-Berg, Gunhild og Jan Eivind Myhre. 2016. "Norsk Innvandringshistorie". Snl.no (Lest 01.03.16). https://snl.no/Norsk_innvandringshistorie

Hagelund, Anniken og Grete Brochmann. 2007. "Velferd og innvandrere. For mye, feil eller ikke nok?" *Tidsskrift for samfunnsforskning* 48(2):267-274.

Holm, Finn Egil, red. 2016. "Historisk streng asylpolitikk." Frp.no. (Lest 14.04.16). <https://www.frp.no/aktuelt/2016/04/historisk-streng-asylpolitikk>

Høyre. "Flyktninger og asylsøkere, Norge skal oppfylle sine internasjonale forpliktelser og hjelpe flyktninger." (Lest 14.04.16). <http://www.hoyre.no/nb-no/politikk/temaer/kommune-og-forvaltning/flyktninger-og-asylsøkere>

International Organization for Migration – IOM. 2016. "Migration flows – Europe. "Missing migrants"." (Lest 07.03.16). <http://migration.iom.int/europe/>

Jacobsen, Dag Ingvar. 2015. *Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode*, 3. utg. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Jensen, Tine K, Guro Brokke Omland og Nora Sveaass. 2016. ”Asylpolitikk uten dekning i vår forskning.” Aftenposten.no (Lest 11.05.2016).
<http://www.aftenposten.no/meninger/debatt/Asylpolitikk-uten-dekning-i-var-forskning-8420175.html>

Justis- og beredskapsdepartementet. 2013-2014. *Tilbaketrekning av Prop. 203 S (2012–2013) Endringer i statsbudsjettet 2013 under Justis- og beredskapsdepartementet, Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet og Utenriksdepartementet (tilleggsbevilgning som følge av økt kvote for overføringsflyktninger)*. Mld. St. 13 (2013-2014). (Lest 11.04.16).
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld-st-13-20132014/id746709/?q=&ch=2>

Justis- og beredskapsdepartementet. 2015. ”Høringsnotat – endringer i utlendingslovgivningen (innstramminger 2).” Snr. 15/8555. (Lest 01.03.16).
<https://www.regjeringen.no/contentassets/2ff18fdc06674a43ae3fa26da4532abc/horingsnotat.pdf>

Kristiansen, Bjørn S og Karen Tjernshaugen. 2016. ”Nye påstander om at Listhaug misbruker asylbarn-forskning.” Aftenposten.no. (Lest 11.05.2016)
<http://www.aftenposten.no/incoming/Nye-pastander-om-at-Listhaug-misbruker-asylbarn-forskning-8419789.html>

Lahav, Gallya & Guiraudon, Virginie. 2006. *Actors and venues in immigration control: Closing the gap between political demands and policy outcomes*. West European Politics. Vol.29(2), 201-223.

Matre, Jostein, Alf Bjarne Johnsen, Nora Thorp Bjørnstad, Bjørn Haugan, Hanna Haug Røset, Eivind Lindkvist Johansen og Mona Langset. 2016. ”Slik strammer de skandinaviske landene inn asylpolitikken”. Vg.no. (Lest 12.05.2016).
<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/asyl-debatten/slik-strammer-de-skandinaviske-landene-inn-asylpolitikken/a/23587518/>

Meyers, Eytan. 2000. *Theories of International Immigration Policy-A Comparative Analysis*. International Migration Review, 34(4). 1245-1282. (Lest 18.04.16).

<http://search.proquest.com/docview/215275409?OpenUrlRefId=info%3Axri%2Fsid%3Aprimario&accountid=40814>

Meyers, Eytan. 2004. *International Immigration Policy: Theoretical and Comparative Analysis*. New York: Palgrave Macmillian. (Lest 18.04.16).
<http://site.ebrary.com/lib/moldebib/reader.action?docID=10135419>

NRK. 2015. "Dette betaler Norge for en flykning." (Lest 11.04.16).
<http://www.nrk.no/sapmi/dette-betaler-norge-for-en-flykting-1.12612611>

Regjeringen. 2003. "Forslag til endring i utlendingsforskriften." (Lest 11.04.16).
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/forslag-til-endring-i-utlendingsforskrif/id421711/>

Regjeringen. 2015. "Prop. 16 L (2015-2016) Endringer i utlendingsloven (innstramminger)." (Lest 16.03.16). <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-16-l-20152016/id2461221/>

Romtveit, Kari. 2014. "Syria-krisen. Barn på flukt fra krigen i Syria." Flyktningshjelpen.no. (Lest 07.03.16). <http://www.flyktningshjelpen.no/?aid=9172074#.Vt11BzbtGvs>

Røset, Hanna Haug og Axel Støren Wedén. 2016. "Venstre slakter Listhaugs asyl-innstramminger." [vg.no](http://www.vg.no). (Lest 11.05.2016).
<http://www.vg.no/nyheter/innenriks/venstre/venstre-slakter-listhaugs-asyl-innstramminger/a/23613960/>

Sandvik, Siv. 2015. "Skandinavia strammer inn". NRK. (Lest 11.05.2016).
<http://www.nrk.no/norge/xl/slik-strammer-skandinavia-inn-1.12672380>

Statistisk Sentralbyrå. 2015. "Økonomiske analyser." Kvartal 4. (Lest 18.04.16).
<https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/oa/attachment/248171?ts=151a00c6e60>

Statistisk Sentralbyrå. 2016. Statistikkbanken. ”Figur 1.” (Lest 11.04.16). <https://www.ssb.no/statistikkbanken/SelectVarVal/Define.asp?MainTable=NRbnp&KortNavnWeb=nr&PLanguage=0&checked=true>

Statistisk Sentralbyrå. 2016a. ”Registrerte arbeidsledige, 2015”. (Lest 01.03.16). <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/regledig/aar/2016-01-19>

Statistisk Sentralbyrå. 2016b. ”Konjunkturtendensene til Norge og utlandet. Forsiktig konjunkturoppgang først i 2017.” (Lest 01.03.16). <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/artikler-og-publikasjoner/forsiktig-konjunkturoppgang-forst-i-2017>

Statistisk Sentralbyrå. 2016c. ”Nøkkeltall for innvandring og innvandrere.” (Lest 18.04.16). <https://www.ssb.no/innvandring-og-innvandrere/nokkeltall>

Solaas Moen, Geir og Krüger, Robin. 2015. ”Selv Frp-kritiker Per Fugelli mener partiet fortjener respekt for klar innvandringspolitikk.” (Lest 18.04.16). <http://www.tv2.no/2015/12/09/nyheter/innvandring/politikk/7768328>

Solås Suvatne, Steinar og Aass Kristiansen, Arnhild. 2016. ”Siv Bykser fram. Kjempemåling for Frp.” Dagbladet.no (Lest 07.03.2016). <http://www.dagbladet.no/2016/02/18/nyheter/politikk/meningsmaling/innenriks/frp/43206977/>

UDI. ”Asylsøker.” (Lest 24.04.16). <https://www.udi.no/ord-og-begreper/asylsoker/>

UDI. 2012a. ”Asylvedtak etter statsborgerskap og utfall for enslig mindreårig asylsøker (2012).” (Lest 18.04.16). <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylvedtak-etter-statsborgerskap-og-utfall-for-enslig-mindrearig-asylsoker-2012/>

UDI. 2012b. ”Asylvedtak etter statsborgerskap og utfall (2012).” (Lest 18.04.16). <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylvedtak-etter-statsborgerskap-og-utfall-2012/>

UDI. 2015a. ”Asylvedtak etter statsborgerskap og utfall (2015).” (Lest 18.04.16).

<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylvedtak-etter-statsborgerskap-og-utfall-2015/>

UDI. 2015b. ”Asylvedtak etter statsborgerskap og utfall for enslige mindreårige asylsøkere (2015).” (Lest 18.04.16).

<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylvedtak-etter-statsborgerskap-og-utfall-for-enslige-mindrearige-asylsokere-2015/>

UDI. 2015c. ”Asylsøknader enslige mindreårige asylsøkere etter statsborgerskap og måned (2015).” (Lest 18.04.16).

<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylsoknader-enslige-mindrearige-asylsokere-etter-statsborgerskap-og-maned-2015/>

UDI. 2016. ”Asylvedtak etter statsborgerskap og utfall (2016).” (Lest 18.04.16).

<https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/statistikk/asylvedtak-etter-statsborgerskap-og-utfall-2016/>

UNHCR. 2014. ”Global forced displacement tops 50 million for first time since World War 2 – UNHCR Report.” (Lest 07.03.16). <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/search?page=search&docid=53999cf46&query=50%20million%20refugees>

Utlendingsloven. 2008. *Lov av 24. Juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her.* (Lest 07.03.16).

<https://lovdata.no/pro/#document/NL/lov/2008-05-15-35?searchResultContext=1111>

West, M Darrell. 2011. ”The Costs and Benefits of Immigration.” *Political Science Quarterly* 126 (3):427-443.

Østby, Lars. 2015. ”Flyktninger i Norge.” Statistisk Sentralbyrå. (Lest 07.03.16).

<https://www.ssb.no/befolkning/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-i-norge>

Østerud, Øyvind. 2014. *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse.* 5. utgave. Oslo: Universitetsforlaget.

Vedlegg 1

Utdrag fra høringsnotatet. Tiltak 6.4 “Fornytt beskyttelsesvurdering ved fylte 18 år for enslige mindreårige asylsøkere”

§28c. Begrenset oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere

Enslige mindreårige asylsøkere som etter en barnesensitiv vurdering har beskyttelsesbehov, gis midlertidig beskyttelse. Slik tillatelse kan gis frem til barnet fyller 18 år. Tillatelsen gir grunnlag for utdanning og arbeid. Tillateslen kan ikke fornyes etter fylte 18 år og danner ikke grunnlag for oppholdstillatelse for familiemedlemmer etter lovens kapittel 6 eller for permanent oppholdstillatelse. Ved fylte 18 år foretas vurdering av om søkeren skal gis beskyttelse etter §28 eller oppholdstillatelse etter §38.

Videre foreslår de at ny §38a skal lyde som følger:

§38a. Begrenset oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere som får opphold på grunn av mangel på forsvarlig omsorg ved retur.

Enslige mindreårige asylsøkere som ikke har annet grunnlag for opphold enn at norske myndigheter anser at søkeren er uten forsvarlig omsorg ved retur, kan gis oppholdstillatelse etter lovens §38 første ledd til fylte 18 år. Slik tillatelse kan gis frem til barnet fyller 18 år. Tillatelsen kan ikke fornyes etter fylte 18 år og danner ikke grunnlag for oppholdstillatelse for familiemedlemmer etter lovens kapittel 6 eller for permanent oppholdstillatelse.

De foreslår også å oppheve Utlendingsforskriften §8-8 som lyder som følger:

§8-8 Begrenset oppholdstillatelse til enslige mindreårige asylsøkere over 16 år som får opphold på grunn av mangel på forsvarlig omsorg ved retur

Enslige mindreårige asylsøkere som har fylt 16 år på vedtakstidspunktet og som ikke har annet grunnlag for opphold enn at norske myndigheter anser at søkeren er uten forsvarlig omsorg ved retur, kan gis oppholdstillatelse etter lovens §38 første ledd til fylte 18 år. Tillatelsen kan ikke fornyes og danner ikke grunnlag for oppholdstillatelse for familiemedlemmer etter lovens kapittel 6. (Justis- og beredskapsdepartementet 2015).